

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060306

DOM
2015-09-16
Stockholm

Mål nr
P 3525-15

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Östersunds tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2015-03-26 i mål nr P 406-15, se bilaga

KLAGANDE

Hi3G Access AB

MOTPART

Samhällsbyggnadsnämnden i Åre kommun

SAKEN

Bygglov för torn och teknikbod på fastigheten X i Åre kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom undanröjer Mark- och miljööverdomstolen Samhällsbyggnadsnämndens (tidigare Miljö,- bygg- och räddningsnämndens) i Åre kommun beslut den 30 januari 2014, MBR § 10, dnr 2013.355/BYGG, och återförvisar ärendet till nämnden för fortsatt handläggning.

Dok.Id 1219129

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Hi3G Access AB (bolaget) har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen, med ändring av mark- och miljödomstolens dom, ska bevilja bygglov i enlighet med bolagets ansökan.

Bolaget har till stöd för överklagandet anfört i huvudsak följande. Underinstansernas skäl för att avslå bygglov är inte förenligt med praxis. Bolaget och andra operatörer har fått frågan om avvikelse från detaljplan prövad i flera andra liknande fall och då har bedömningen blivit en annan. Med hänvisning till Riksdagens politiska målsättning och den nationella satsning som genomförs inom detta teknikområde behöver bolaget, i egenskap av operatör, hjälp från kommuner och länsstyrelser för att uppnå satta mål. Lokala myndigheter bör stödja Riksdagens målsättning inom IT och telekom (mobilt bredband). Området kring Tegefjäll i Åre saknar idag tillräcklig täckning och godtagbar kapacitet för närboende samt företag. Det pågår en utbyggnad av området, vilket innebär att fler kommer att bosätta sig där. Detta ökar i sin tur kraven på leverantörerna av sådana här tjänster.

Samhällsbyggnadsnämnden i Åre kommun (nämnden) har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom och uppgett att nämnden vidhåller sitt tidigare beslut.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Frågan i målet är om det finns förutsättningar att ge bygglov för ett torn och en teknikbod på den aktuella fastigheten.

En första förutsättning för att bygglov ska ges för en åtgärd inom ett område med detaljplan är att åtgärden inte strider mot planen (9 kap. 30 § plan och bygglagen [2010:900], PBL). Av ansökningshandlingarna framgår att tornet och teknikboden ska placeras på mark som enligt gällande detaljplan har pekats ut för park och plantering. Åtgärden är därmed inte förenlig med planen. Bygglov kan trots detta ges om avvikelserna är liten och förenlig med detaljplanens syfte (9 kap. 31 b § p 1 PBL).

Normalt kan en avvikelse inte betraktas som förenlig med planens syfte om avvikelserna består i att marken ska användas för ett i planen icke avsett ändamål. Av praxis framgår dock att en sådan åtgärd ändå kan vara förenlig med planens syfte om den avser ett allmännyttigt ändamål (jfr bl.a. Mark- och miljööverdomstolens dom 2015-05-18 i mål nr P 7611-14 och RÅ 2002 ref. 63). Vid bedömningen om uppförande av torn och teknikbod för mobiländamål kan godtas som en liten avvikelse på natur- eller parkmark ska beaktas vilken påverkan som åtgärderna kan få på områdets användning som rekreationsyta och områdets naturvärden.

Tornet och teknikboden kommer att placeras i närheten av en befintlig telemast och på mark som idag är bearbetad och avgrusad. I planbeskrivningen till gällande detaljplan anges att orörda naturpartier har sparats runt bostadsgrupperna, vilket minskar intrycket av stor exploatering. Några särskilda värden för marken har inte angetts i planbeskrivningen. Mot bakgrund av ovanstående får den aktuella placeringen av torn och teknikbod anses ha en begränsad påverkan på områdets användning som rekreationsområde och på områdets naturvärden. Med hänsyn till detta och till den allmänna nyttan av åtgärden finner domstolen att avvikelserna är liten och förenlig med detaljplanens syfte.

Av 2 kap. 9 § PBL framgår bl.a. att ett byggnadsverk inte får placeras på ett sätt så att det innebär fara för människors hälsa och säkerhet eller betydande olägenhet på annat sätt. Nämnden har avslagit ansökan med hänsyn till dels Trafikverkets rekommendation att behålla byggnadsfritt avstånd till E14 på 30 meter, dels säkerhetsavstånd till intilliggande barnskidområde och bostadsområde från bl.a. nedfallande is. Av kommunens handlingar framgår att tornet avses att placeras 15 meter från i plan angivet område för bostäder och att det område som avses idag är obebyggt.

Trafikverket har, i egenskap av remissinstans hos nämnden, invänt att tornet bör placeras på ett avstånd som minst motsvarar dess höjd från väg E14. Det planerade tornet är 30 meter högt och den sökta placeringen är belägen ca 15 meter från vägområdet. Placeringen ligger därmed närmare vägen än tornets längd. Vad som framkommit i målet ger dock inte någon anledning att anta att tornet skulle innebära

någon fara för människors hälsa eller att dess placering i förhållande till väg E14 skulle vara olämplig på något annat sätt. Inte heller risken för nedfallande is och närheten till barnskidområde eller det bostadsområde som ännu inte bebyggt utgör tillräckliga skäl att avslå ansökan.

Sammanfattningsvis är placeringen på parkmark förenlig med detaljplanens syfte och det är fråga om en liten avvikelse från detaljplanen. Vad nämnden anfört om säkerhetsavstånd till E14 och risken för bl.a. nedfallande is är inte skäl för att avslå ansökan om bygglov. Med hänsyn till instansordningens princip bör nämnden som första instans pröva övriga förutsättningar för om bygglov kan lämnas, t.ex. påverkan på landskapsbilden. Nämndens beslut ska därför undanröjas och målet visas åter till nämnden för fortsatt handläggning.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Lars Borg och Margaretha Gistorp, referent, tekniska rådet Tommy Åström samt tf. hovrättsassessorn Solmaz Fadai Vikström.

Föredragande har varit Caroline Appelberg.

ÖSTERSUNDS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2015-03--26
meddelad i
Östersund

Mål nr P 406-15

KLAGANDE
HI3G Access AB

MOTPART
Samhällsbyggnadsnämnden i Åre kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT
Länsstyrelsen Jämtlands läns beslut 2015-01-19 i ärende nr 403-1784-14,
se **bilaga 1**

SAKEN
Bygglov för nybyggnad av ett 30 meter högt torn och en teknikbod på
fastigheten X i Åre kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

HI3G Access AB (bolaget) har yrkat att mark- och miljödomstolen ska upphäva underinstansernas beslut och bevilja bygglov i enlighet med bygglovansökan. Till stöd för sin talan har bolaget, utöver vad som anförts hos underinstanserna, bifogat bl.a. kartor, bilder och ritningar, hänvisat till 2 kap. 9 § plan- och bygglagen, samt anfört bl.a. följande.

Bolaget förbättrar sina mobila tjänster i Åre kommun och för att möjliggöra detta i området runt Tegefjäll krävs byggnation av ett nytt torn med en höjd om 30 meter med tillhörande teknikbod på Åre X. Platsen är godkänd av länsstyrelsen. Platsen ligger på en bearbetad avgrusad yta i västra delen av en parkeringsplats. Området består av hård bearbetad mark med omgivande granskog med inslag av sly och björk. Parkeringsdelen är avsedd för Skistars gäster och Skistar äger även fastigheten. Bolaget har för avsikt att gräva ner fundament för torn samt ställa ut en teknikbod. El finns i direkt närhet. Inga nya vägar planeras. Access till det nya tornet sker via befintlig parkeringsplats. Inga diken eller vattendrag påverkas. Entreprenaden utförs i samråd med fastighetsägaren och arrendeavtal är överenskommet. I direkt närhet mellan skidöverfarten och den tilltänkta platsen för byggnation finns idag ett befintligt torn (tillhörande ett annat bolag) med två teknikbodar. På plats finns även en transformatorstation för elkraft. Bolaget har utvärderat möjligheten att inplacera antenner i det redan befintliga tornet men klarar inte detta då tornet idag är fullt av utrustning. För att, utöver bolagets egna antenner kunna uthyra plats åt andra intressenter i framtiden, vill bolaget nu projektera det torn som avses i bygglovansökan.

Det föreligger inte något hinder för att medge bygglov. Miljö-, bygg- och räddningsnämnden i Åre kommun anger Trafikverkets skrivelse som anledning till avslag för sökt bygglov. Bolaget finner detta förvånande då det i Trafikverkets skrivelse också står att Trafikverket anser att undantag kan ges då byggnationen kommer att stå minst 12 meter från vägbana alternativt ej närmare än någon av de befintliga byggnaderna.

Allmänheten använder idag sina mobila enheter kontinuerligt och även vid sina fritidshus och under utövande av sportaktiviteter. Detta är en anpassning till samhällsutvecklingen och efterfrågas av såväl befolkningen som näringslivet i området samt övriga samhällsnyttiga funktioner, räddningstjänster m.m. Om området i framtiden ska bebyggas med bostäder är det en självklarhet att denna typ av tjänster måste finnas även här. Tekniken bygger på att den är presenterad i användarnas närområde. Samhällsnyttan är således mycket hög och av riksintresse och ska värderas därefter. I nämndens beslut hänvisas till byggavdelningens tjänsteyttrande från 2014-01-15. Redan där har man klargjort att detta är en mindre avvikelse från detaljplanen samt att risken för nedfallande is, snö m.m. är ringa. Platsen nyttjas inte idag som "parkområde". Det är en parkeringsplats med ett redan idag befintligt torn för mobiltelefoni med tillhörande teknikhus samt befintliga teknikbyggnader såsom krafttransformator m.m. Bolaget vill bygga tornet på ett längre avstånd från skidspåret än det befintliga tornet och mycket längre bort än befintlig liftstolpe. Vid bygglovhanteringen för det befintliga tornet måste bedömningen gjorts att det var en mindre avvikelse från gällande detaljplan.

Den aktuella fastigheten är totalt 77 020 kvadratmeter och bolaget gör anspråk på ca 120 kvadratmeter av utkanten på fastigheten. Bolagets bygglovansökan gäller således en mycket liten del av fastigheten, varför de tilltänkta åtgärderna måste ses som en mindre "lokal" påverkan. På plats idag finns redan ett torn för mobiltelefoni samt ett antal teknikbyggnader. Det generella intrycket av platsen förändras således inte. Syftet med detaljplanen ändras inte och åtgärderna skulle inte heller påverka allmänhetens nyttjande av området som det ser ut idag. Bolaget avser bygga ett 30 meter högt torn i ett område med skog som beräknas till 25 meter. Den tänkta framtida eventuella bebyggelsen kommer ha denna skog mellan sig och tornet. Tornet blir inte till betydande olägenhet för boende i området, frågan är om de ens kommer att kunna se tornet från marknivå.

Bolaget avser att inhägna området runt masten för att förhindra att allmänheten, lekande barn m.m. kommer åt att klättra eller på annat sätt komma i närheten av nedfallande snö eller is eller annat. Risken för detta är större från de närliggande träden, skidliftarna, skidbackarna, byggnaderna, m.m. där allmänhet och barn vistas.

Sådant säkerhetsproblem finns alltid när man reser master och torn. Bolaget har inte hört talas om något fall där allmänheten blivit utsatt för nedfallande snö/is från mobiltelefoni torn/mast. Med tanke på det totala antal master och torn i Sverige just nu menar bolaget att risken kan anses som liten till försumbar.

Tornet kommer att placeras på plan mark vid nordvästra delen av parkeringsplatsen och inte i ett uttalat lekområde eller plats för rekreation. Marken är bearbetad och området saknar historiska, kulturhistoriska och/eller miljömässiga värden.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen har med tillämpning av 22 § ärendelagen avgjort målet utan föregående kommunikering med motparten. Mark- och miljödomstolen konstaterar att vad som i målet nu ligger till grund för prövning är den nu aktuella bygglovansökan. Mark- och miljödomstolen kan således inte inom ramen för detta mål, beakta eventuella tidigare beviljade bygglov i området.

Aktuella bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut. Mark- och miljödomstolen delar länsstyrelsens bedömning att uppförandet av ett torn och en teknikbod på aktuell plats strider mot detaljplanen. Mark- och miljödomstolen instämmer även i länsstyrelsens bedömning att de ansökta åtgärderna inte kan anses som en liten avvikelse från detaljplanen. Vad bolaget anfört vid mark- och miljödomstolen föranleder ingen annan bedömning. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 16 april 2015. Prövningstillstånd krävs.

På mark- och miljödomstolens vägnar

Lars Nyberg

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Lars Nyberg och tekniska rådet Börje Nordström. Föredragande har varit beredningsjuristen Ewa Holmberg.